

Koroška osrednja knjižnica
dr. Franca Sušnika
Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem

Posebna zbirka
- Artoteka

Božidar Ted Kramolc
in
Milan Batista

»Ohranjanje koroške likovne dediščine II«

Digitalizacija posebnih zbirk
- Artoteka II

Projekt, oktober 2008

<http://www.rav.sik.si>

Božidar Ted Kramolc (1922)

Nedavno pridobljena zapuščina del Teda Božidarja Kramolca obsega 345 risb, od tega 243 študijskih šolskih risb, 22 aktov, 38 portretov, 42 krajin, 10 tihožitij in 6 lesorezov ter 9 jedkanic manjših formatov in 21 del Milana Batiste. Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika se je odločila omenjena dela odkupiti in tako dopolniti svojo Domoznansko zbirko. V zbirki je tudi zapuščina muzikologa Luke Kramolca in del te je tudi 80 del Božidarja Teda.

Risbe in študije je Simona Vončina na podlagi nekaterih datiranih in/ali signiranih pripisala Tedu Kramolcu in jih datirala med leta 1942 in 44, ena od grafik je datirana v leto 1952 (lesorez Holidays, lesorez, signirano in datirano, 1952 s posvetilom iz leta 1971).

Ted Božidar Kramolc, sin Luke Kramolca, koroškega prirejevalca ljudskih pesmi, se je rodil leta 1922 v Ljubljani. Leta 1941 je začel študirati arhitekturo pri Jožetu Plečniku, a ga je študij dolgočasil in ga je opustil. Risanja in slikanja se je najprej učil pri Božidarju Jakcu, kasneje v ateljeju Mateja Sternena (»ki mu je privzgojil poseben odnos do risbe in portreta«), enega najboljših portretistov, kot pravi sam, in od leta 1944 pri Francetu Goršetu, katerega posebej je cenil ženske akte. Med vojno je bil dvakrat zaprt v Gonarsu, kjer je veliko risal in kjer so zaporniki celo priredili likovno razstavo. Konec leta 1944 je imel v ateljeju Gojmirja

Kramolc Ted: Holidays 1952, lesorez, 1952 (AT 767)

Antona Kosa prvo samostojno razstavo. Mogoče je, da je del teh risb, ki so danes tukaj pred nami, bilo takrat tudi na tej razstavi. Domnevamo lahko, da je večina pričujočih risb nastala v Goršetovi šoli, ki se je po nekaterih podatkih začela februarja 1944 – na datiranih risbah se pojavljajo datumi med 17. 2. – 12. 3 (19)44.

Božidar, danes Ted Kramolc, je po drugi svetovni vojni odšel v Avstrijo in dve leti kot begunec živel na avstrijskem Koroškem ter čakal na vizo za Kanado. Leta 1948 jo je dobil, a je moral za njo in za odplačevanje prevoza leto dni obvezno težaško delati na kanadski železnici, nakar se je lahko vpisal na umetniško akademijo, in sicer takoj v tretji letnik. Leta 1953 je dobil kanadsko državljanstvo. Do upokojitve je delal kot arhitekt za notranjo opremo in ob večerih in vikendih slikal in pisal. Svoja dela je objavil v mnogih emigrantskih publikacijah in tudi v Sloveniji. Kramolc se je razvil v slikarja krajinarja, katerega občutje umetnosti temelji v cezanolovskem modernizmu iz začetka 20. stoletja, kot sta ga videla France Pavlovec in Nikolaj

*Kramolc Ted: [Prerok III],
rjava kreda, nedat. (AT 445)*

*Kramolc, Ted: [Obrobu gozda],
ogljje, nedat. (AT 510)*

Omerza. Njegove slike hranijo v Kanadski nacionalni galeriji ter v umetniških galerijah v Torontu in Hamiltonu.

*R*isbe po eni strani dokumentirajo razvoj mladega umetnika in tudi način pedagoškega dela v privatnih šolah, pripravljalnicah za akademijo, ki je takrat v Sloveniji še ni bilo. Po drugi strani pa so ohranjeni fragmenti kulturnega ustvarjanja v težkih časih med drugo svetovno vojno in so toliko bolj dragoceni, saj so nastali v času kulturnega molka.

*Kramolc Ted: [Počitek],
svinčnik/tuš, nedat. (AT
575)*

Pomemben del posebne zbirke Artoteka je 480 zgodnjih del slikarja in arhitekta Božidarja Teda Kramolca, ki že dolga leta živi in ustvarja v Kanadi in 30 del slikarja in grafika Milana Batiste. Celotna zbirka je že bibliografsko obdelana, zapisi so del vzajemne baze COBIB. V celoti je na ogled na spletni strani knjižnice: www.rav.sik.si

Projekt je bil sofinanciran s strani Ministrstva za kulturo Republike Slovenije v letu 2008.

Besedilo: Jernej Kožar

Pripravila: Simona Šuler Pandev

Lektorirala: mag. Irena Oder

Izdala: Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem / zanj mag. Irena Oder, oktober 2008

Tisk: ZIP center

Milan Batista (1924)

Rojen je bil leta 1924 v Dolenjem Logatcu. Leta 1943 je bil skupaj še z nekaterimi slovenskimi umetniki, med njimi tudi z Božidarjem Tedom Kramolcem, zaprt v Gonarsu. Kasneje, leta 1944, je prav tako obiskoval Goršetovo šolo. Po vojni se je vpisal na Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je leta 1951 diplomiral pri Božidarju Jakcu. Kasneje je kot likovni pedagog deloval na Gorenjskem.

Pridobljeno gradivo obsega 21 del na papirju od tega dve risbi s kredo, enajst linorezov, pet jedkanic, dve risbi s flomastrom in pastel. Motivni svet na pričujočih delih manjšega formata se razpenja med partizanskimi motivi, v katerih je razbrati Jakčev vpliv (trema linorezi), dvema vedutama, sedmimi žanrskimi motivi, dvema krajinama, dvema portretoma in štirimi linorezi ter eno jedkanico iz cikla o Michaelu Gaismaierju, med katerimi so slednji posebej zanimivi in izstopajo iz ostalega gradiva po svoji monumentalnosti in vešči kompoziciji, katero je avtor uspel združiti z izostrenim čutom za grafiko.

*Batista Milan: M. Gaismaier, linorez, AE, 1982
(AT 417)*

Batista Milan: Padova 1532, linorez, 1982 (AT 420)

Batista Milan: Kariatida, jedkanica, 1982 (AT 423)

